

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 20, 67, 68, 71 IR 72
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2019 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 20 straipsnį 3 dalimi:

„3. Gamintojas, kurio vienetinė elektros energijos gamybos įrenginio galia yra 20 MW ir daugiau, privalo ne vėliau kaip prieš 36 mėnesius pranešti perdavimo sistemos operatoriui apie tokio įrenginio laikiną ar visišką eksploatavimo nutraukimą. Tokio įrenginio laikinas ar visiškas eksploatavimo nutraukimas anksčiau šioje dalyje nurodyto termino yra galimas tik gavus perdavimo sistemos operatoriaus sutikimą. Elektros energijos gamybos įrenginio, kurio vienetinė elektros energijos gamybos galia yra 20 MW ir daugiau, laikinas ar visiškas eksploatavimo nutraukimas vykdomas vadovaujantis elektros tinklų naudojimo taisyklėmis.“

2. Papildyti 20 straipsnį 4 dalimi:

„4. Elektros energijos gamybos įrenginio, kurio vienetinė elektros energijos gamybos galia yra 5 MW ir daugiau, valstybinė kontrolė atliekama ne rečiau kaip kartą per metus šio įstatymo 73 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

Papildyti 67 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. Gamintojų, kurie teikia avarijų, sutrikimų prevencijos ir likvidavimo paslaugą, reikalingą izoliuotam elektros energetikos sistemos darbui užtikrinti, kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai perdavimo sistemos operatorius gauna pasiūlymą tik iš vieno ar kelių susijusių ūkio subjektų arba kai elektros energetikos sistemos veikimui užtikrinti yra reikalingi visų gamintojų, galinčių teikti tretinio aktyviosios galios rezervo, skirto antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo atkūrimui, bei avarijų, sutrikimų prevencijos ir likvidavimo paslaugą, reikalingą izoliuotam elektros energetikos sistemos darbui užtikrinti, pajėgumai.“

3 straipsnis. 68 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 68 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Komisija asmeniui, turinčiam didelę įtaką elektros energijos rinkoje, **gamintojams, kurie teikia avarijų, sutrikimų prevencijos ir likvidavimo paslaugą, reikalingą izoliuotam elektros energetikos sistemos darbui užtikrinti, ir kurių kainos yra reguliuojamos**, taip pat elektros energijos perdavimo, skirstymo paslaugų teikėjams ir (ar) visuomeniniam tiekėjui:

1) nustato įpareigojimus teikti paslaugas sąnaudomis pagrįstomis kainomis, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančią investicijų grąžą;

2) nustato įpareigojimus, susijusius su sąnaudų apskaitos sistemomis, skirtomis konkrečių rūšių paslaugoms teikti;

3) įpareigoja pakeisti taikomas paslaugų kainas arba nustato viršutinę reguliuojamų paslaugų kainų ir (ar) pajamų ribą.“

4 straipsnis. 71 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 71 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„71 straipsnis. Laikino elektros energijos persiuntimo **tinklų naudotojams** ~~vartotojams~~ nutraukimo ir ribojimo sąlygos nesant ~~vartotojų~~ **tinklų naudotojų** kaltės

1. Elektros energijos persiuntimas **tinklų naudotojams** ~~vartotojams~~ gali būti laikinai nutrauktas nesant **tinklų naudotojų** ~~vartotojų~~ kaltės tik siekiant apsaugoti visuomenės interesus, tarp jų Energetikos įstatyme nustatyta tvarka paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, arba **įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, arba atliekant naujų vartotojų ar gamintojų** prijungimo ar elektros tinklų priežiūros darbus. Laikino elektros energijos persiuntimo nutraukimo siekiant užtikrinti visuomenės interesus ir su tuo tiesiogiai susijusių pagrįstų nuostolių apskaičiavimo ir atlyginimo tvarką nustato energetikos ministras.

2. Elektros energijos persiuntimą nutraukti ar apriboti **tinklų naudotojams** ~~vartotojams~~ be išankstinio įspėjimo galima tik tais atvejais, kai tuo siekiama išvengti avarijos ar gedimų elektros energetikos sistemoje ar operatoriaus elektros tinkle arba likviduoti patirtą avariją, gedimus ar sutrikimus, tarp jų esant šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms aplinkybėms. Šiais atvejais teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis **tinklų naudotojui** ~~vartotojui~~ turi būti nedelsiant pranešama apie elektros energijos persiuntimo nutraukimą ar apribojimą.

3. Atlikdami naujų vartotojų **ar gamintojų** elektros įrenginių prijungimo ar elektros tinklų priežiūros darbus, elektros tinklų operatoriai gali iš dalies arba visiškai atjungti **tinklų naudotojo** ~~vartotojo~~ įrenginius reikiamam laikotarpiui tik pagal iš anksto nustatytą grafiką ir ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas pranešę **tinklų naudotojams** ~~vartotojams~~.

4. Sprendžiant dėl nuostolių, susijusių su laikinu elektros energijos persiuntimo nutraukimu, siekiant užtikrinti visuomenės interesus, atlyginimo ir apskaičiavimo vadovaujasi šiomis nuostatomis:

1) tinklų operatorius ~~vartotojui~~ **tinklų naudotojui** neatlygina jo patirtų nuostolių, kai elektros energijos persiuntimas nutraukiamas arba apribojamas Valstybinei energetikos inspekcijai nustatčius tokius ~~vartotojo~~ **tinklų naudotojo** elektros įrenginių ir (ar) jų eksploatacijos trūkumus, dėl kurių gresia avarija, gedimai, sutrikimai ar kyla pavojus žmonių gyvybei ir saugumui, taip pat tais atvejais, kai tai būtina siekiant išvengti ekstremaliosios padėties ar susiklosčius energetikos sistemoje ar tinklų operatoriaus elektros tinkle ne dėl tinklų operatoriaus kaltės ekstremaliajai padėčiai, kuri kelia grėsmę sistemos ar elektros tinklo funkcionavimui ir stabilumui, taip pat susidarius generavimo galios ar elektros energijos deficitui ir tada, kai elektros energijos persiuntimo nutraukimas arba apribojimas yra būtinas atliekant elektros tinklų priežiūros darbus, taip pat vykdant naujų elektros energijos vartotojų ir (ar) gamintojų įrenginių prijungimo prie elektros tinklų darbus; **taip pat tinklų operatorius tinklų naudotojui neatlygina jo patirtų nuostolių dėl izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo bandymo, jeigu jie atsiranda dėl aplinkybių, kurių prieš pradedant izoliuoto elektros energetikos sistemos darbo bandymą nebuvo galima numatyti ir kontroliuoti;**

2) elektros energijos persiuntimo nutraukimo laikas, nepersiųstos (nepatiktos) elektros energijos kiekis ir priežastys nustatomos pagal tinklų operatoriaus bei ~~vartotojo~~ **tinklų naudotojo** operatyvinius dokumentus ir registravimo prietaisų rodmenis. Nepersiųstos (nepatiktos) elektros energijos kiekis, nekokybiškai pagamintos arba sugadintos produkcijos kiekis, sugadintos įrangos vertė nustatomi pagal tinklų operatoriaus arba ~~vartotojo~~ **tinklų naudotojo** pateiktus įrodančius dokumentus. Jeigu nuostolių dydžių pagal turimą informaciją tiksliai nustatyti negalima, tai jų dydis nustatomas šalių susitarimu. Šalims nesusitarus, nuostolių dydį nustato teismas;

3) prašymą dėl nuostolių atlyginimo ~~vartotojas~~ **tinklų naudotojas** turi teisę pateikti tinklų operatoriumi ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nuostolių atsiradimo dienos. Tinklų operatorius privalo ~~vartotojo~~ **tinklų naudotojo** prašymą išnagrinėti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo;

4) tinklų operatoriai, nustatę, kad ~~vartotojo~~ **tinklų naudotojo** prašymas dėl nuostolių atlyginimo yra pagrįstas, ~~vartotojams~~ **tinklų naudotojams** nuostolius, patirtus dėl elektros

energijos persiuntimo nutraukimo ar apribojimo, atlygina per 30 kalendorinių dienų nuo ~~vardotojo tinklų naudotojo~~ prašymo išnagrinėjimo dienos, jeigu ~~vardotojas tinklų naudotojas~~ ir tinklų operatorius nesusitaria kitaip. Tinklų operatoriai ~~vardotojų tinklų naudotojų~~ prašymus nagrinėja vadovaudamiesi teisingumo, protingumo ir sąžiningumo reikalavimais.“

5 straipsnis. 72 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„72 straipsnis. Elektros energijos persiuntimo nutraukimas dėl ~~vardotojų tinklų naudotojų~~ kaltės

1. Perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatorius gali nutraukti elektros energijos persiuntimą tiems ~~vardotojams tinklų naudotojams~~, kurie savo veika sukelia trikdžius ir neigiamai veikia elektros energijos kokybę, jeigu šie ~~vardotojai tinklų naudotojai~~, gavę rašytinį įspėjimą, per 5 dienas nenutraukia šios veikos, arba nedelsiant ir be išankstinio įspėjimo, jeigu dėl ~~vardotojų tinklų naudotojų~~ veiksmų kyla perdavimo ar skirstomųjų tinklų avarijos grėsmė arba kenkiama elektros energetikos sistemos saugumui ir patikimumui.

2. Perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatorius gali nutraukti elektros energijos persiuntimą ir tiems ~~vardotojams tinklų naudotojams~~, kurie gavę rašytinį įspėjimą neapmokėjo sąskaitų už suvartotą elektros energiją arba jos persiuntimą ir su tuo susijusias paslaugas bei už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas: buitiniai vartotojai – per 15 dienų, kiti ~~vardotojai tinklų naudotojai~~ – per 10 dienų.

3. Perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatorius, iš anksto įspėjęs, šio straipsnio 2 dalyje nustatytais terminais gali nutraukti elektros energijos persiuntimą tiems ~~vardotojams tinklų naudotojams~~, kurie nesutinka įleisti perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriaus įgaliotų atstovų į savo teritorijas ir (ar) patalpas įrengti, prižiūrėti ar keisti elektros energijos apskaitos prietaisų arba nuskaityti jų rodmenų. ~~Vardotojų Tinklų naudotojų~~ pareigą sudaryti sąlygas perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriui įrengti, prižiūrėti ar keisti elektros energijos apskaitos prietaisus arba nuskaityti jų rodmenis ir šios pareigos įgyvendinimo sąlygas ir tvarką nustato Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Energetikos ministerijos
kalbos tvarkytoja

Aušra Siniuvienė

2019-03-15

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus patarėja

Dovilė Zajauskaitė

2019-03-15

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

2019-03-18